

Wat deden die Nederlandse rechters eigenlijk in Polen?

Posted on 25 januari 2020 by Paul Ruijs

Mr Naves, voorzitter van de Raad voor de Rechtspraak (RvdR) had natuurlijk groot gelijk in zijn nieuwjaarstoespraak dat politici hun verantwoordelijkheid moeten nemen en niet naar de rechter moeten wijzen als hun wetten niet de gewenste uitkomst in de rechtszaal bieden. Hij doceerde: 'Rechters passen het recht toe zoals dat is vastgesteld door de wetgever en toetsen aan internationale verdragen zoals deze zijn omarmd door het parlement. Regels waar óók de overheid zich aan moet houden'. Maar Naves vertelde maar het halve verhaal.

Het omgekeerde, dat rechters óók hun verantwoordelijkheid moeten nemen en zich aan de regels moeten houden als het wetgevingsproces minder gewenste regels opleveren (boerkaverbod, minimum straffen, verbod op taakstraffen, etcetera) geldt namelijk ook. En de wet die ze verplichtte om nevenbanen te melden pasten ze jarenlang al helemaal niet toe. Daar hoor je mijnheer Naves niet over want ook zijn verontwaardiging is selectief én politiek gekleurd.

In zijn arrogantie heeft Naves er geen moeite mee 'als een individuele politicus of

politieke partij de rechter naar voren schuift als boeman'. Zolang het daar maar bij blijft zie je hem denken. Maar dat 'op een enkeling na' zovelen zwegen en zo instemden met de FvD-kritiek, zat hem dwars. Tenminste: ik leg het maar zo uit dat hij kritiek van de PVV en FVD nooit serieus neemt. Niet vanwege de argumenten maar louter en alleen omdat die van de PVV en FVD afkomstig is.

Maar daar viel de parlementaire rugdekking weg

Dat was dus schrikken toen het 'gebrek aan een stevig politiek tegengeluid wanneer de rechter stelselmatig verdacht wordt gemaakt' uitbleef. Ineens viel de parlementaire rugdekking weg en werd de kritiek 'omarmd wordt door een heuse parlementaire werkgroep die onderzoek doet naar de rechterstaat'.

Enerzijds omarmen individuele Kamerleden gretig de machtenscheiding als hét excuus om afzijdig te blijven bij kritiek op rechters en hun uitspraken. Anderzijds vond men het ondanks die machtenscheiding geen enkel probleem dat medewetgevende Eerste Kamerleden tevens rechter waren en soms zelfs nog advocaat ook, zoals mevrouw Diane de Wolff van Groen Links ten tijde van het regime van Femke Halsema. Dat de door D66 gedomineerde rechterlijke macht met de Urgenda-uitspraak Wilders en Baudet niet kon overtuigen van hun onafhankelijkheid was geen verrassing. Wel nieuw en uniek was dat een Kamermeerderheid daar nu ook niet voetstoots vanuit ging.

Bij de rechter wonen geen Syrië-dames in de straat

Dat speelt straks ook weer een rol bij de ISIS dames die teruggehaald willen worden omdat de (door wie?)aangewezen mijnheer Visser, de rechter van dienst in kort geding, die eis ontvankelijk vond. Zo drukte hij in zijn eentje in al zijn wijsheid een politiek standpunt door. Het gezond verstand van het gerechtshof draaide dat besluit weer terug maar ín de tombola die rechtspraak heet zal straks iedereen bij de Hoge Raad weer meepraten of de deuren wel/niet open gaan voor zo'n ISIS gezinnetje dat natuurlijk niet bij de rechter in dezelfde straat komt wonen.

Het verschil met Urgenda is dat bij een positief besluit andere ISIS dames ook een kansje zullen wagen en op die manier hoeft een verdeeld kabinet met veel ontzag en respect voor de onafhankelijke rechter in dat lastige dossier niet zelf te beslissen. Maar als Rutte de Urgenda uitspraak niet nakomt dan moet dat eerst met

nieuwe (omstreden) metingen bewezen worden. En alleen Urgenda is dan als benadeelde procespartij aan zet maar heeft al laten weten in dat geval af te zullen zien van dwangsommen. Dus. zo'n vaart zal het niet lopen als die 25 procent niet precies gehaald wordt.

Bovendien, het zou niet de eerste keer zijn dat een kabinet geen boodschap heeft aan een arrest van de Hoge Raad. Vraag maar aan oud-minister en staatsrechtgeleerde Ernst Hirsch Ballin onder wiens verantwoordelijkheid en volledig in strijd met de grondwet multimiljonair Eddy de Kroes in het geheim gratie kreeg nadat de HR hem tot 2 jaar gevangenisstraf had veroordeeld.

Kluitje in het riet

Parlementair onderzoek naar een rechterlijke macht die vanwege een te ruime opvatting van de machtenscheiding buiten de lijntjes kleurt is terecht. Maar dan ook naar het geklieder binnen de lijntjes. Een incidenteel bericht van een klagende enkeling over een partijdige uitspraak die daar een krantenredactie voor wist te interesseren, kan men wel aan. Dan liegt zo'n rechtbankvoorlichter of de RvdR wel wat bij elkaar en gaat het om een 'slechte' verliezer of iemand die niets van het recht begrepen heeft.

Maar ook als je er een dik boek over schrijft zoals advocaat Hugo Smit over de liegende Westenberg, blijft het zowel in de pers als het parlement doodstil. Alsof Kamerleden geen vragen mogen stellen hoe het toch mogelijk is dat rechters probleemloos met een valse identiteit een advies BV mochten oprichten. Of hun nevenactiviteiten en neveninkomsten kunnen verzwijgen. Of liegen over intimiderende contacten met advocaten.

De 400 bladzijden van Smit vormen één grote aanklacht tegen de huidige rechtspraktijk en kunnen probleemloos aangevuld worden met tal van nog schokkender voorbeelden die een parlementair onderzoek zouden rechtvaardigen. Je kan als voorzitter van de RvdR de Nederlandse rechtspraak namelijk niet uitroepen tot de beste van de wereld en een interview verder het hebben over 'chantage' en een 'aantasting van de integriteit die z'n weerslag heeft op de hele rechtspraak'.

Vanaf dag één wist Westenberg dat hij Smit onder druk had gezet en daarover onder ede had gelogen. De man moet echt veel belastende informatie hebben over zijn superieuren nu hij ook de rekening van 1, 4 miljoen schadevergoeding waartoe

hij onlangs werd veroordeeld, kan doorschuiven naar de RvdR, lees: de belastingbetaler. En dan, een paar dagen daarvoor op een congres over de rechtstaat, was er in den Haag nog die zaal vol rechters die op hoge schelle toon hun eigen integriteit nog eens uitriepen en benadrukten. Gênanter en wereldvreemder kan je het nergens krijgen!

Maar wel demonstreren in Polen…

Doof en blind voor misstanden in eigen land vonden Nederlandse rechters het onlangs wel nodig om in Polen te demonstreren. De Nederlandse delegatie was zelfs de grootste, en in toga! Het paste uitstekend in die Hollandse traditie van gidsland waar we alles beter weten en anderen nog één keer waarschuwen.

Dit keer voor schendingen van rechtstatelijke principes en de rechten op een eerlijk proces, in Polen wel te verstaan. Eén demonstrerende rechter was alle gevoel voor verhoudingen kwijt geraakt en voelde zich – aldus een krantenverslag- een beetje als een bevrijder en vergeleek zich met Poolse soldaten uit de 2e WO en de slag om Arnhem. Dus mochten de Polen nu bij het herstel van de rechtstaat op zijn solidariteit rekenen!

Het was overigens Boris Dittrich die al in 2006 pleitte voor een parlementair onderzoek maar wel – typisch D66 – lekker risicoloos vlak vóór zijn vertrek uit de Tweede Kamer. Maar nu hij sinds 2019 weer in de Eerste Kamer zit, kan deze ex-rechter en strijder voor de mensenrechten alsnog helemaal los gaan. Dit keer niet alleen op de LHBT rechten maar ook op het recht op een eerlijk proces met een onafhankelijke, onpartijdige en eerlijke rechter in Nederland.

Nog nooit een rechter in de gevangenis

Te beginnen bij een enorme weeffout in onze rechtspraak bij het toezicht op rechters door de Hoge Raad. Anders dan bijvoorbeeld Amerika en Zwitserland is hier nog nooit een rechter in de gevangenis beland wegens omkoping, meineed of partijdigheid. De klachtenprocedure bij de PG van de Hoge Raad die daartoe zou moeten leiden is dan ook al meer dan een halve eeuw een wassen neus. In de praktijk heeft die ook niets met afschrikking of toezicht te maken maar vooral met het voorkomen van reputatieschade aan het systeem.

Klagers kunnen hun ervaringen, klachten en frustraties alleen kwijt bij

vertegenwoordigers van de rechterlijke macht. Als je advocaat een klacht tegen een rechter al niet heeft afgeraden dan zal hij deze ronde zeker aan zich voorbij later gaan. Je moet het dus in je eentje opnemen tegen een onaantastbare staatsmacht en staat al met 1-0 achter omdat je sowieso al durfde te twijfelen aan de integriteit van een rechter. Je kenbaar gemaakte belastende informatie wordt intern met diens president besproken die alle tijd en ruimte neemt voor een ontkennende en ontwijkende reactie waarmee je het in principe moet doen.

Bij serieuze klachten dan wel ernstige beschuldigingen klinkt eerder intimidatie (Westenberg) door dan begrip voor je situatie en uiteindelijk zorgt de PG van de HR er met termen als niet-ontvankelijk, niet-bevoegd, ongegrond, niet-tijdig ingediend, kennelijk ongegrond, voor dat je klacht definitief wordt afgewezen. En – als je nog in hoger beroep had willen gaan – heb je je eigen zaak eigenlijk alleen maar meer schade toegebracht. Waar is de student die nu al weet dat hij geen toga wil dragen en daar eens op afstudeert?

Ook een wassen neus is het College voor de Rechten van de Mens. Daar kun je sinds 2012 gratis aan de bel trekken als de rechten van de mens worden geschonden maar …. niet door een rechter. Volgens criticasters van dit duur betaalde gezelschap gaat het om een nogal wereldvreemd instituut vol gekke rechters die als linkse cultuurweggevers met bizarre uitspraken het hele land op stelten zetten.

Alleen rechters oordelen over rechters

Zelfs Mark Rutte (‘Bizar’) en Geert Wilders (‘Afschaffen dat College voor de Rechten van de Hoofddoek’) vonden elkaar in hun afkeer van het college met zijn lachwekkende uitspraken over moslima’s die afgewezen werden omdat ze mannen geen hand wilden geven of als politieagente geen hoofddoek mochten dragen, etc. En net als Amnesty International laat ook de Nationale Ombudsman zich niet in met klachten over de nationale rechters zodat goed geregeld is dat alleen rechters over rechters oordelen.

De uitspraak van een partijdige rechter kan dus alleen in hoger beroep en desnoods in cassatie worden aangevochten en dan nog is de kans dat dat succesvol gebeurt net zo voorspelbaar als de uitslag rond de ISIS dames. Per saldo kun je in Nederland beter klagen over de kiezelstenen op je vakantiestrand, het toetje van je volpensionmaaltijd of een paar uur vliegvertraging.

Als een klacht nergens over gaat buitelen de televisieprogramma's op prime time over elkaar heen om dat 'grote onrecht' aan de kaak te stellen, maar stelt een rechter pas in hoger beroep vast dat zijn collega je drie jaar geleden vanaf de eerste dag vier maanden onrechtmatig heeft laten gijzelen, dan levert dat niet eens een stukje van 25 woorden op, laat staan een excuus of schadevergoeding .....of een gegronde klacht.